

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 173/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, Lachova 32, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10 Co 266/2016 z 27. septembra 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 86/2019 z 27. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE]

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, Lachova 32, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 266/2016 z 27. septembra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 86/2019 z 27. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej bola stranou v konaní o ochranu osobnosti vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 255/2013. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 11 C 255/2013 z 2. júna 2016 určil, že *«tvrdeniami odporkyne „s mamou sú len problémy“, „ja zadarmo nič robiť nebudem“ uvedenými v písomnosti zo dňa 25. 03. 2013 označenej ako „Žiadosť o prešetrenie správnosti postupu ošetrojúceho lekára“, adresovanej Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, došlo k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti. Odporkyňa je povinná do 3 dní od právoplatnosti rozsudku písomne sa ospravedlniť navrhovateľovi listom zaslaným na adresu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a Univerzitnej nemocnice Bratislava v nasledovnom znení...»*, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol: *«... rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým určil, že tvrdeniami žalovanej „s mamou sú len problémy“, „ja zadarmo nič robiť nebudem“ uvedenými v písomnosti zo dňa 25. 03. 2013 označenej ako „Žiadosť o prešetrenie správnosti postupu ošetrojúceho lekára“, adresovanej Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti a žalovanej uložil povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku písomne sa ospravedlniť žalobcovi listom zaslaným na adresu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a Univerzitnej nemocnici Bratislava v znení... potvrdzuje. Odvolací súd*

rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.»

3. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol a žalobcovi zároveň priznal právo na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že postupom dovolacieho súdu a odmietnutím dovolania bez toho, aby došlo k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia, bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces a bola jej odňatá možnosť konať pred súdom, taktiež jej bolo odňaté právo na účinný opravný prostriedok.

5. Podľa názoru sťažovateľky tým, že dovolací súd neskúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, poprel zákonný dôvod jej dovolania podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) a nesprávnym procesným postupom jej znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľka ďalej namieta, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jej dovolacími námietkami spočívajúcimi v nesprávnom procesnom postupe, ktorý mal za následok nesprávne právne posúdenie veci, a tiež že sa nezaoberal namietaným postupom súdov nižšej inštancie, ktoré znemožnili realizáciu jej procesných práv. Napadnuté uznesenie preto považuje za nepreskúmateľné a uviedla, že odmietnutie dovolania nezodpovedá dovolacím dôvodom a uplatneným námietkam a má za následok odmietnutie spravodlivosti.

6. Sťažovateľka argumentuje, že v konaní pred okresným súdom došlo k porušeniu procesnej zásady rovnosti strán v sporom konaní, keďže súd pripustil zmenu žaloby na pojednávaní, na ktorom zároveň rozhodol v merite veci, bez toho, aby vykonal dokazovanie zamerané na zmenený petit žaloby. Podľa názoru sťažovateľky jej nebolo umožnené vyvrátiť tvrdenia žalobcu navrhnutými dôkazmi, a v konečnom dôsledku vyvrátiť

existenciu príčinnej súvislosti medzi príčinou a následkom, od ktorej žalobca odvíja svoje právo na ochranu osobnosti. Ďalej uvádza, že rozhodnutia všeobecných súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu, že nevykonali rozhodujúce dôkazy a tiež že ich skutkové závery nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu. Taktiež poukazuje na to, že všeobecné súdy sa nezaoberali jej námietkou, že „žalobou uplatnený nárok má širší rámec, ako závery v priestupkovom konaní a že za jeden z výrokov už potrestaná bola. Neakceptovali námietku *res iudicata*, že ide o totožnosť osôb a o totožnosť predmetu konania ohľadom jedného výroku.“. Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za arbitrárny, nekonzistentný a neurčitý, a teda v konečnom dôsledku za neudržateľný.

7. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd SR Uznesením sp. zn. 1 Cdo 86/2019 zo dňa 27. 11. 2019, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 86/201 9 zo dňa 27. 11. 2019 sa zrušuje.

3. Krajský súd v Bratislave Rozsudkom sp. zn. 10 Co/266/2016-247, IČS: 1213229618 zo dňa 27. 9. 2018 ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10 Co/266/2016-247, IČS: 1213229618 zo dňa 27. 9. 2018 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

5. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc euro), ktoré je jej Najvyšší súd SR povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 375,24 € (za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia a sťažnosť 354 € + režijný paušál 21,24 €), ktoré je jej Najvyšší súd SR povinný vyplatiť na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Libuše Dočkalovej, číslo účtu: IBAN: SK136500000000020222292, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

16. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10 Co 266/2016 z 27. septembra 2017

17. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

18. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01,

III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

19. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

20. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

21. Podľa názoru sťažovateľky k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy a listiny, ako aj práv podľa dohovoru malo dôjsť tým, že v konaní pred okresným súdom došlo k porušeniu procesnej zásady rovnosti strán v sporom konaní, keďže súd pripustil zmenu žaloby na pojednávaní, na ktorom zároveň rozhodol v merite veci, bez toho, aby vykonal dokazovanie zamerané na zmenený petit žaloby. Sťažovateľka ďalej uvádza,

že rozhodnutia všeobecných súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu, že nevykonali rozhodujúce dôkazy a tiež že ich skutkové závery nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu. Taktiež poukazuje na to, že všeobecné súdy sa nezaoberali jej námietkou, že „žalobou uplatnený nárok má širší rámec, ako závery v priestupkovom konaní a že za jeden z výrokov už potrestaná bola. Neakceptovali námietku *res iudicata*, že ide o totožnosť osôb a o totožnosť predmetu konania ohľadom jedného výroku.“. Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny, nekonzistentný a neurčitý, a teda v konečnom dôsledku za neudržateľný.

22. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky, že sa súdy nezaoberali jej námietkou, že sťažovateľka už v priestupkovom konaní bola potrestaná za jeden z výrokov a že žaloba má širší rámec, krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uvádza:

«... na základe návrhu žalobcu na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu vydal Obvodný úrad Bratislava, odbor všeobecnej vnútornej správy dňa 03. 07. 2013 Rozhodnutie, číslo: ObU-BA-OVVS3-2013/36991, Pr- 1426/2-2013-BA/V75, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 07. 2013, ktorým bola obvinená [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustila tým, že v liste - Žiadosť o prešetrenie správnosti postupu ošetrojúceho lekára zo dňa 25. 03. 2013 adresovanou Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uviedla, že [REDAKOVANÉ] povedal: „ja zadarmo nič robiť nebudem“, čím mu podľa jeho tvrdenia spôsobila ujmu na cti. teda inému ublížila na cti tým, že ho urazila, za čo jej bolo podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch uložené pokarhanie a podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch s poukazom na vyhlášku Ministerstva vnútra SR č. 411/2006 Z. z. v znení vyhlášky č. 531/2008 Z. z. uložená povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 eur na účet Ministerstva vnútra SR...

Súd prvej inštancie, ktorý pri posúdení pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, t. j. pri skúmaní otázky, či je nositeľkou subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, správne právne postupoval, ak vychádzal z právoplatného rozhodnutia Obvodného úradu Bratislava zo dňa 03. 07. 2013, číslo: ObU-BA-OVVS3-2013/36991, Pr-1426/2-2013-BA/V75, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 07. 2013, nakoľko bol povinný vychádzať

zo skutkových zistení a právnych záverov správneho orgánu vyjadrených vo výrokovvej časti rozhodnutia o priestupku, v ktorej sa jednoznačne konštatuje konanie žalovanej spočívajúce v tom, že v Žiadosti o prešetrenie správnosti postupu ošetrojúceho lekára zo dňa 25. 03. 2013 adresovanom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uviedla, že [REDAKOVANÉ] povedal, že „ja zadarmo nič robiť nebudem“, teda bolo záväzne rozhodnuté, že bola pisateľkou Žiadosti o prešetrenie správnosti postupu ošetrojúceho lekára zo dňa 25. 03. 2013, keď na tomto závere už nemôže nič zmeniť ani dodatočne predložené čestné prehlásenie [REDAKOVANÉ] zo dňa 24. 02. 2016 (príloha k návrhu na obnovu konania zo dňa 01. 03. 2016), že v mene žalovanej žiadosť napísal, podpísal a odoslal, či svedectvo manžela žalovanej [REDAKOVANÉ], ani odborné posúdenie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 30. 05. 2016, ktorá iba na základe kópií porovnávacích listín zistila porovnaním sporného podpisu a porovnávacích podpisov rozdielny znaky, ktoré jej síce nedovoľujú žalovanú potvrdiť ako pisateľku sporného podpisu, avšak v závere konštatovala, že žalovaná nie jeho pisateľkou, pričom je potrebné zdôrazniť, že žalovaná do zápisnice o prejednaní priestupku dňa 25. 06. 2013 uviedla, že na predmetom liste je jej podpis.»

23. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že v jej právnej veci ide o res iudicata, krajský súd v napadnutom rozsudku konštatuje, že sa „... nestotožnil s námietkou žalovanej v odvolaní, že rozhodnutie Obvodného úradu Bratislava zo dňa 03. 07. 2013, číslo: ObU-BA-OVVS3-2013/36991, Pr- 1426/2-2013-BA/V75 predstavuje prekážku rozhodnutej veci, nakoľko predmetom priestupkového konania bolo nepochybne rozhodovanie o priestupku, ktorým je podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. avšak predmetom konania v posudzovanej veci je súkromnoprávny nárok žalobcu vyplývajúci z porušeného práva na ochranu osobnosti, t. j. nejde o ten istý nárok, či stav, ktorý bol predmetom skoršieho konania a rozhodnutia“.

24. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že všeobecné súdy nevykonali ňou navrhované dôkazy, resp. vykonali len dôkazy navrhované protistranou, ústavný súd uvádza, že rešpektuje právnu teóriu i praxou prezentovaný názor, v zmysle ktorého súd,

ktorý má právomoc vo veci konať, má právomoc posúdiť aj to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa dôkaz zabezpečí, avšak zdôrazňuje, že ani v takomto prípade nemôže ísť o svojvoľný a neodôvodnený postup. Postup súdu, ktorý nevykonal všetky stranami navrhované dôkazy, resp. situácia, keď súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, však sám osebe neznamená porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces. V okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že krajský súd jasne a zrozumiteľne uviedol, z akých vykonaných dôkazov odvolací súd vychádzal a akými úvahami sa riadil pri posudzovaní výroku prvoinštančného rozhodnutia s ktorého závermi sa stotožnil a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil svoje vlastné úvahy a právne závery.

25. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (m. m. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde.

26. Ústavný súd podrobil napadnutý rozsudok krajského súdu svojmu skúmaniu v súvislosti s námietkou sťažovateľky, že je „*arbitrárny, nekonzistentný a neurčitý*“, a dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nie je možné hodnotiť ako arbitrárne a je nutné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

27. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

28. Ústavný súd považuje argumentáciu odvolacieho súdu za dostatočnú, jasnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Civilného sporového poriadku, resp. Občianskeho zákonníka vo vzťahu k posudzovaniu porušenia práva na ochranu osobnosti.

29. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označenými základnými právami podľa ústavy a listiny, ako aj právami podľa dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 86/2019 z 27. novembra 2019

30. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom, vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

31. V nadväznosti na uvedené východiská ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou

vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

32. Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky.

33. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f) CSP, pretože podľa jej názoru odvolací súd neskúmal, či boli splnené podmienky konania, nezaujal stanovisko k jej odvolacím námietkam, nevykonala, resp. znemožnil sťažovateľke vykonať navrhované dôkazy a vykonala len dôkazy navrhnuté žalobcom a týmto nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočnenie jej procesných práv, pričom došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a porušeniu zásady rovnosti strán v konaní. Sťažovateľka uviedla, že považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za nepresvedčivý a za nenáležité odôvodnený. K uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sťažovateľka argumentovala nedostatočne zisteným skutkovým stavom, keď súdy nevy počuli všetkých navrhovaných svedkov a nevykonali ňou navrhované dôkazy, ako aj nesprávnym právnym posúdením veci.

34. Dovolací súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uvádza:

«Dovolací súd podľa obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) tejto časti dovolania rozumel tak, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny a odôvodnenia rozhodnutí oboch inštancií sú vecne aj právne nesprávne, nepreskúmateľné, nevychádzajú z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, ktoré vychádzajú z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, ktoré je neúplné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v

odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštancie, dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/) nevidí dôvod sa odkloniť...

Dovolaním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval súd prvej inštancie ako aj odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení takým spôsobom, že s nimi v celosti súhlasil a úplne sa s nimi stotožnil. Odvolací súd sa tiež dostatočne vysporiadal s námietkami žalovanej, týkajúcimi sa podmienok konania, prekážky res iudicata a rozhodnutia správneho orgánu, rovnako aj námietky žalobného petitu. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nedôvodná je preto argumentácia žalovanej, podľa ktorej je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu...

Pokiaľ dovolateľka namietala správnosť a nedostatok skutkových zistení súdov ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, dovolací súd uvádza, že nesprávne zistenie skutkového stavu nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a nie je ani relevantným dovolacím dôvodom, nakoľko nepredstavuje dôvod znemožňujúci realizáciu procesných práv strany konania (porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 1 Cdo 109/2018, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).»

35. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd v napadnutom uznesení uvádza:

„... dovolací súd najskôr riešil otázku prípustnosti dovolania z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a) CSP, teda či dovolateľ jasne vymedzil konkrétny, zákonom predpokladaný dovolací dôvod, či presne uviedol, ktorý konkrétny judikát uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, resp. rozhodnutie dovolacieho súdu ustálené v jeho rozhodovacej praxi nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Tento dôvod prípustnosti sa musí viazať na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Totiž jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

Dovolací súd preskúmaním obsahu dovolania zistil, že dovolateľka si nespĺnila túto povinnosť, keď nekonkretizovala, neformulovala právnu otázku, neuviedla konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd odchýlil, a tiež neuviedla, v čom sa odvolací súd v prejednávanej veci odchýlil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu.

Žalovaná v dovolaní síce formálne označila za dovolací dôvod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, vychádzajúc z obsahu dovolania v skutočnosti vyčítala odvolaciemu súdu nedostatočne zistený skutkový stav, keď nevypočul všetkých navrhovaných svedkov a nevykonala všetky žalovanou navrhnuté dôkazy, ako aj nesprávne právne posúdenie veci.

Za týchto okolností dovolací dôvod nebol dovolateľkou vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. čo znamená, že žalovaná žiadnym spôsobom nevyargumentovala existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktoré

v dovolacom prejave uviedla. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania (§ 447 písm. f/ CSP).“

36. V nadväznosti na citované časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o dovolaní.

37. Z citovaných častí napadnutého uznesenia možno vyvodit', že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolacími dôvodmi sťažovateľky, pričom ho vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

38. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, a tiež práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu

z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

39. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu